

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál. FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Dessewffy-tér 7. szám alatt	Telefon szám 124. Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.	A kiadóhivatal vezetője: Réthy László.
--	--	--	---

Fegyelmi a polgármester ellen.

Makó, május 8.

A mai napszenzáció eseménye, hogy a vármegye közigazgatási bizottsága Galambos Ignác dr. polgármester ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt.

A javaslatot ebbe az irányba az alispáni hivatal tette, így tehát ha formailag a közigazgatási bizottság határozataként jelentkezik is az, valójában az alispán ténykedésének kell tekintenünk.

Közismert az az élesen kifejlődött autagonizmus, mely polgármesterünk és az alispán között Galambos Ignácnak már a megválasztása előtt is megvolt és azóta is állandóan fennáll. Hogy ez az állapot milyen hátrányára és sokszor egyenes sérelmére van városi közigazgatásunknak, nem kell fejtegetnünk, különösen ha tudjuk, hogy Hervay István alispán ez elenségeskedés szülte subjektív érzelmei alól akkor se képes szabadulni, amikor közügyek intézéséről van szó s ebben nyugodt, higgadt és mindenek fölött való tárgyilagos megfontolást kellene tanusítania.

Nem egyedül a polgármesterre, hanem Makóváros harmincöt ezer lakosára is mélyen sértő az a modor, melyben az alispán a város ügyei fölött való felügyeletében különösen akkor tetszeleg, amikor dr. Galambos Ignácra is útni akar.

Emlékeztetünk még arra az igazán mindenkit megbotránkoztató jelenetre, melyet negyedfél évvel ezelőtt a városi képviselőtisztségű közgyűlésén az alispán az akkor polgármesterré választott Galambos Ignáccal szemben inscenizozott. Azt a kihívó, sértő modort, melyet a város első tisztviselőjével s ez által a város közönségével szemben is tanusított, minden jóízűsű, komoly ember mélyen elítélte.

Közvetlen tudomásunk van arról is, hogy Galambosnak azóta való működése alatt is széltérehosszra küldözgetett rendeleteiben Hervay alispán olyan hangon beszél a polgármesterrel, ahogy bizonyára a kocsisával se szokott érintkezni. Ami nemcsak szokatlan, hanem mélyen sértő a polgármesterre és semmiképpen se méltó ennek a nagy magyar városnak önértetes polgárságához.

A felügyeleti jognak ilyen modorban való gyakorlása ellen kénytelenek vagyunk megvédeni Makó város közönsége bizalmának első letéteményesét, első hivatalnokát, a polgármestert.

Ami a konkrét ügyet és abban a polgármester szerepét illeti, melyet okul hozott fel az alispán a mai határozat meghozatalára, ez

sem alkalmas arra, hogy amiatt fegyelmi elrendelésével pellengére állítsák a város első tisztviselőjét.

Szigoruk vagyunk a közhivatalnokok munkáival s viselt dolgaival szemben és mindig hangoztatjuk, hogy a felügyeleti hatóság is teljes szigorral s anélkül szükség van, megfelelő büntetéssel járjon el azon hivatalnokokkal szemben, akik erre rászolgálnak. E szigorúságban azonban elvárhatjuk a felügyeleti hatóságtól, hogy a hibákkal, vétkekkel vagy bűnökkel szemben igazán megfelelő legyen az a megtorló eljárás. Ahol pedig erre ok nincsen, nagyon is óvakodni kell annak folyamatba tételeitől. Ez óvakodást különösen azért kell hangsúlyoznunk, mert meg kell gondolni, hogy a tisztviselőnek ok nélkül való zaklatásában olyan súlyos sérelem esik az illető tisztviselőn, amelyet alig lehet valaha is jóvátenni.

Elvégre is a tisztviselőnek becsületéhez tartozik közhivatalnoki munkájának legjobb tudása és lelkiismerete szerint való elvégzése. A fegyelmi eljárás pedig már bizonyos fokig ezt a becsületét támadja meg. All ez minden hivatalnokkal szemben, de fokozottan áll egy hivatalfóvel szemben.

E szempontok figyelembe tartásával kell arra a meggyőződésre jutnunk, hogy a mai fegyelmi elrendeléssel az alispán s utána a közigazgatási bizottság nagyon is túllőtt a célon.

A konkrét ügyben történt mulasztás, de nem a polgármester részéről, hanem a város műszaki hivatala részéről. A városi mérnöki hivatal mostanában való fejtelensége mellett azonban ez elkerülhetetlen volt s a polgármester megtette, amit megtehetett. Hogy tisztára műszaki dolgot személyesen nem tudott kereszttől vinni, erről igazán nem tehet.

De különben ez az egész konkrét ügy olyan detail dolog, amiben az ilyen kivételes szigorral való eljárás indokolatlan.

Megfontolás nélkül való lépésnek tartjuk e fegyelmit különösen éppen most, amikor a polgármesternek a közeli időkben nemesak nagy ambícióval és gondos körültekintéssel intézendő rendkívül fontos dolgai lesznek, hanem ez állásában e nagy város közönségét méltóképpen reprezentálnia is kell.

Itt van e héten a reformátusok püspökének nagy ünnepségekkel való fogadtatása s jönnek nemsokára a katonai gyakorlatok közül leendő feladatok. Vajon lehet-e csak kívánni is a polgármestertől, hogy mind e dolgaiban méltóképpen állja meg a helyét is akkor, amikor a mai fegyelmi elrendeléssel megbélyegeztünk kell magát éreznie. Mint e város első embere,

legfőbb tisztviselője képes-e a bizonyos mértékben dehonesztáló vádakat sulya alatt teljes munkakedvvel, igaz ambícióval képviselni e nagy város tiszt polgárságát?

Ugy látszik, mintha mindez a körülmény egyáltalán nem is befolyásolhatná az alispánt s kész e város közönségét a legnagyobb kellemetlenségeknek kitenni a polgármester-válságnak éppen most való felidézése által.

Makóváros közönsége azonban méltó választ óhajt adni erre az egész alispáni eljárásra.

A város főjegyzője, ki a polgármestert helyettesíti, pénteken délelőtt tíz órára már is összehívta a redkivüli közgyűlést. Meg vagyunk győződve, hogy képviselőtestületünk higgadt komolysággal módját fogja találni annak, hogy egyszer s mindenkorra teljes eréllyel visszautasítsa az ilyesféle alispáni önkényeskedést s kellő elégtételt szerez a város közönségének és első tisztviselőjének.

kp.

Vita a bemutatókozásról.

A Ház elnapolása.

A képviselőház ma folytatta a kormány bemutatkozása felett megindult vitát. A vita, amely oly magas nivón kezdődött, harmadnapra teljesen érdektelenné vált és eltaposodott, mert a külső körülmények alakulása a vita folytatását teljesen feleslegessé tette.

A függetlenségi párt tegnap délutáni bizalmas értekezlete tiszta helyzetet teremtett s megmutatta az utat, amelyen haladva a kormány a kibontakozás útját megtalálhatja.

A küzdő ellenzékhez érkező hírek szerint Lukács László utasította a belügyminiszteriumot, hogy új alapon igyekezzen az általános választói jog tervezetét kidolgozni. Ez az újabb tervezet már lényeges közeledést jelentene a küzdő ellenzék álláspontjához s lehetséges, hogy a kívánt kibontakozás alapjául is szolgálhat.

A mai ülést Návay Lajos elnök féltizenegy órakor nyitotta.

A napirend szerint következett a kormány bemutatkozása felett való vita folytatása.

Bikády Antal függetlenségi párti volt az első felszólaló. Kritizálta a miniszterelnök programbeszédét s különösen ennek a választói jogra vonatkozó részét. Sürgeti a választói reform törvénybeiktatását az általánosság, egyenlőség és a titkosság alapján. Azt hallja, hogy a miniszterelnök olyan választójogi javaslata van, amely a konzervatívokat és a radikálisokat egyformán kielégíti. Ez a bir, ha igaz, azt jelenti, hogy a

kormány nem akarja komolyan a nagyjelentőségű reformot, mert ilyen törvényjavaslatot a világ legfurfangosabb politikusa sem tudna készíteni. A választói reformnak más korlátozása nem lehet, mint a nemzeti szupremácia védelme. Ez az egyetlen irásely lehet korlátozó a reform megalkotásánál. Az intelligencia befolyását csak akkor kell istápolni, ha az hasznos irányban érvényesül. A mai viszonyok között nem kívánatos az intelligencia vezető szerepét nek fentartása és megóvása. Mert az intelligencia nem érdekli a kisenherek érdekei iránt. A mai politikai rendszer az osztályok rendszere, ennek fentartása pedig nem kívánatos. A kormány iránt bizalommal nem viseltetik.

A következő szónok Kelemen Samu volt.

Az ülés folyik. Ezután Lukács miniszterelnök szólt fel s reflektált az elhangzott beszédekre. Beszéde végén kijelentette, hogy sajnálatára Bakonyi javaslatát nem fogadhatja el, mert abban olyan esztikus kifejezések vannak amit félremagyarázhatnak. Reméli, meg fogja találni a módját, hogy a helyes kifejezéseket használják.

Bakonyi S. Fenntartotta javaslatát, de a többség leszavazta.

Návay elnök indítványára azután kimondták, hogy a ház e politikai helyzetre való tekintettel bizonytalan időre elnapolja üléseit, a legközelebbi ülésen fogják meghatározni, a következő ülés napirendjét.

Ezután Beresay András interpellálta a földmivelésügyi minisztert, amelyre Ser. Bél. gr. miniszter válaszolt.

Az ülés két óra előtt végződött.

Egy havi közigazgatás.

Az alispán havi jelentése.

Csanádvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg Hervay István alispán elnöklésével rendes havi ülését.

A bizottságnak mai ülésén az előadottak fölött nem fejlődött ki semmiféle vita. Az előadmányokat egyszerűen tudomásul vették a bizottság tagjai. Az egyes előadmányokról lapunk hírvonatában számolunk be.

Legfontosabb a vármegye egész közigazgatási állapotát felölelő havi jelentése az alispánnak, melyből a következőket emeljük ki:

Az alispán vizsgálatai.

Az elmúlt április hóban a vármegye területén a közigazgatás ügymenetében semmi oly nevezetesebb körülmény elő nem fordult, a mi arra zavarólag hatott volna. A személy és vagyonbiztonság a vármegye egész területén teljesen kielégítő volt.

Az alispán az elmúlt hóban vizsgálatot tartott a nagylaki, battonyai és kovácsbázai járási főszolgabírói

— A nagymajláthi ovoda ügye. Az egész vármegye területén nincs ovoda, mely olyan rozoga állapotban volna, mint a nagymajláthi ovoda. Ebben valósággal életveszélyes a gyermekek tartózkodása. Csanádvármegye mai közigazgatási bizottsági ülésén azt az ügyet tette szóvá interpelláció alakjában Schaller József dr. bizottsági tag. A betérjesztett interpellációra hogy az alispán, mint a vármegye kir. tanfelügyelője válaszol adták hogy a község szegénysége miatt új ovodát építenem képes, azért közös erővel oda fognak hatni, hogy Nagymajláthon az ovoda mielőbb államosíttassék és újból építtessék. A bizottság az adott választ megnyugvással vette tudomásul.

— Megszökött a kórházból. Ma délelőtt megszökött a vármegyei kórházból egy *Tumák Jánosné* született *Dosnyák Zsuzsanna* nevű elmebeteg, ki a délelőtti órákban egy észrevétlen pillanatban kórházi öltözékben hagyta el a gyógyintézetet, így akár ki rá ismerhet.

— Tűz a vidéken. Tegnap délután Kevermesen kigyulladt *Lakatos Mátyásnak* szupfedelű háza és elégett. A kár 500 korona. A tüzet *Bálint József* 5 éves és *Bálint Béla* 4 éves kis gyermekek okozták, kik az udvaron levő szalma boglya körül gyufával játszottak.

x Mai számunkban a Jenei Székely Lajos gyógyszerész ur hirdetésében közzétett *Kochilin* szőlőmoly és féregirtó anyagra itt is föl hívjuk olvasóink, különösen a gazdaközönség figyelmét. A *Kochilin* a kecskeméti híres kertészetben a múlt évben már rendkívül sikerrel használták, úgy a szőlő, mint a gyümölcsfáknál.

x Olvasóink figyelmét ezuton is föl hívjuk a *Wertzberger Fanny* melléfűző hirdetésére.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkezett *Lukács Ferenc* Sipos Teréziával. Házasságot kötöttek. *Fazekas József* Bökönyi Juliánával, *Rácz Mihály* Szekerka Máriával. Elhaltak. *B. Szűcs Mária* 13 éves, *Kocsis Julianna* 14 éves, *Faragó László* 6 hónapos, *Németh Rozália* 6 hónapos korában.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Piac áru nélkül.

Makóváros mai hetipiaca nemcsak, hogy nem volt látogatott de hiányzott az áru is. Piacaink nem lesznek már addig látogatottabbak, míg a termelő be nem takarítja a nyári termést. Igaz, hogy a jövő június hó végétől majd már a hagyma fogja egy kissé élénkíteni a piacot, de ennek a piaca is inkább ősszel szokott lenni.

Most már állandó az emberek mezei munkája, így nem érnek rá a piacot felkeresni, de nem is igen van már a termelőnek árukészlete, mi szintén egyik oka annak, hogy távol tartsa magát a piactól.

A mai makói piacra alig került 25-30 kocsi buza és ez sulyban kifejezve nem volt több 150 160 métermázsánál. A felhozott csekély mennyiségű árunak azonban megvolt a vevő közönsége. Kereskedők, malmok és magánosok egyaránt vásárolni akartak. Az ár még ma is szilárd volt, mert a buzának métermázsája 21 korona 10, 21 korona 20 filléért kelt.

Szokatlanul kevés volt kukorica a mai piacon és itt meg kell jegyezni, hogy ennek az árúnak ára még mindig emelkedik mi a legkevésbé sem indokolt, mert ma még az új kukorica termésre a vetések állásából semmiféle következtést nem lehet levonni.

Kukoricát a mai piacon 20 koronájával szedték össze a kofák métermázsánként.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (58)

Két fiatal szív szomorú végzete.

ELSŐ RÉSZ.

VIII.

A tavon átkelés közben gondolatai szakadatlanul azokkal az utolsó szavakkal foglalkoztak, melyeket *Simonna* a fülébe sugott a *Charbon* lejtőjén.

A hajó friss bugyborékolással siklott a kék vizen, és *Jean* győttörte magát a gyors változás okának keresésével, mely a *Simonne* magatartásában nyilvánult.

Mi történhetett közte és apja közt?

Minő szigorú parancsot adhatott az apa leányának?

Mind amellet, hogy számot adott magának az előbbinek bizarr kedélyhangulatáról, *Jean* érezte, hogy valami ismeretlen veszély fenyegeti.

Kellemetlen előérzetek komorrá tették.

Mikor nem tiszta az ember lelkiismerete, könnyen a legnyomasztóbb félelmek zsákmánya lehet.

Elképzelte, hogy a leány apja valószínűleg már értesülve van *Filomélával* történt kurta kalandjáról s összerendezte, a mint elgondolta az ily leleplezést kellemetlen következményeit.

Anyja nyugtalanul várta otthon.

A jó asszony sietett ismerni minden részletében a *charboni* kirándulást.

Előre érezte, hogy e huszonegy órai benső együttlét alatt valami döntő mozzanat adhatja elő magát s égett a vágytól, hogy bizalmas vallomást halljon róla.

Jean azonban nem részesítette őt ebben az örömben. Sokkal inkább gyötörték őt érzelmei, semhogy feltárta volna azokat anyja előtt.

(Folyt. köv.)

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.

Félévre . . . 7 Kor.

Negyedévre . . . 3 K. 50 fill.

Több használt

BUTOR

elköltözés miatt eladó.
Lonovics-sugarút 1. szám.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Május 9-én, csütörtökön: *Élő halott.*

Május 10-én, pénteken: *Parasztbeesület* (megjött a papa.)

Május 11-én, szombaton *Kis gróf.*

Május 12-én, délután nincs előadás, este *Csizmadia* mint kísértet.

Leányvásár másodsor.

Ma este újra *A Martu-Jakóbi* értékes operettejét játszották a színházban. Az előadás ugyanolyan jó volt, mint tegnap este. A közönség ma is jól mulatott.

Pünkösdi bál!

Nagyszabású

: ünnepi bálat :

rendez *Érdeky József* saját helyiségeiben pünkösdi vasárnapján. A bál jövedelme az újvárosi róm. kath. templom alapja javára esik. A bál *confetti-, serpen-tin dobálással, világpostával és szépségversennyel*

lesz egybekötve. — Belépődíjat személyenként nyolcvan fillért kell fizetni.

A pünkösdi bál fényesnek és sikerült mulatságnak ígérkezik. Iránta a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik.

Teljes

Italmérési

berendezések,

sörkiméző-készülékek folyékony szén-savval, vagy légnymással való üzemre pálinka-, sör- és borkiméző pultok, kiméző-csapok, vezetékek és az összes szerelvények

Dr. Wagner és társai

Budapest, IX. kerület, Tinódy-u. 3.

Elsőrendű különlegességi gyártmánya. Legnagyobb gyár e szakmában.

Tessék 3. számú árjegyzékünket kérni és ismertetést egyéb gyártási ágazatainkról.

Kiadó! Magános ur részére megfelelő külön bejárati

udvari lakás

— mely áll két butorozott szobából elől te verandával — kiadó. Hol? — Cim a kiadóhivatalban.

Egy cserépvérő

munkás munkát keres, azonnal mehet bárhova.

Cim a kiadóhivatalban.

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelenkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Csomagoló ujság-papír

kilo számra jutányosan kapható a

Makói Független Ujság

o o kiadóhivatalában. o o

Értesítés.

512

Megérkeztek az 1912. évi *Massey Harris*

aratógépek.

Vevők átvehetik május hó 6-ától kezdve. Rendelni szándékozók szerelésnél részt vehetnek

HALÁSZÁ. gépraktárban

Makó, Főter.

Gyomorhaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű házszer

(elix. füm off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirást, hasmenést és egyéb gyomorirást. Hirtelen rosszullet és utazásoknál nélkülözhetetlen házszer. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon eli x.f.n.mar ffo védjegy rajta van.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot megte-
lálja benne, amire -
szüksége van. -

Lucernás

egész évi használatra kiadó,

Iritz Miksa tulajdonosnál.

Tubarózsa-krém és kenőcs az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növényét legjobban elősegíti! 1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hölgypor, 1 korona. — Tubarózsa-rózsa-szappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féreg irtó anyag, egyszeri permetezésével a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! --- Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerárjában
M A K Ó N. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérlni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetés útján.

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

Hagymatermelők figyelmébe!

Van szerencsém Makóváros és vidéke hagymatermelőinek szíves tudomására adni, hogy az általam fölaltált, gyártott - s már szabadalmaztatott

hagymakaparó gép

a mai naptól kezdve már kapható.

Géppel emberi kéz nem versenyezhet, amennyiben naponként 16--20 kislánc föld munkáját végzi. Érdeklődők munkában megtekinthetik Nagy István 11. számú dái tanyáján.

Tisztelettel

Lipták Béla géplakatos, gépraktáros

Gépraktáramban (új kórházzal szemben is megtekinthető.)

Könnyű kezelés! Bárki által azonnal használható!

Értesítés! 505

Tisztelettel értesitem Makóváros és vidéke hölgyközönségét, hogy

mellfüző mütermemet

folyó évi augusztus hó 1-éig ideiglenesen a Dégi-féle házba helyeztem át, Kertész Aladár butorraktára mellé. Együttal van szerencsém tudatni, hogy már megérkeztek

a párisi eredeti selyem- és tricó modellek.

Tennis-, korzó- és leányka fűzők, angol melltartók. Higienikus és legújabb ortopéd-védőfűzőket, haskötőket orvosi rendeletre készítek. — Vidékre szívesen kiküldöm mintaválasztékaimat az eredeti modellekből rendelésre, fazon próbálásra és vásárlásra. — Mindennemű tisztítást, javítást a legolcsóbban és legjobban készítek.

A mélyen tisztelt hölgyközönség kegyes pártfogását továbbra is kérve maradok — kiváló tisztelettel

WERTZBERGER FANNY,
mellfüző készítő Makó, (főtér,) Dégi F. bádigos mester házában.

NŐI FELÖLTŐK ORIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban; színes angol árúból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek.

Mértékszabórendelések elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leg gondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék
Keresztelő párnák fejkötők és himzet, piqe paplanok. Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

női- és leánykalapok!
Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások **Pártos E. és Tsa** Makó. Főtér, (az Otthonkávéház mellett)

Legújabb divatu

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki úri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legújabb divatu angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legújabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden úri- és magyar ruhát. — Együttal előre is biztosítom a nagyérdemű úri közönséget, hogy úgy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály
férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.